UUTISET

Pikkuisen enemmän tänne tullaan Jyväskylästä kuin mennään sinne. **TOIMITUSJOHTAJA JOUKO VARIS, ÄÄNESEUDUN KEHITYS**

Vakka-Suomen ja Äänekosken yrityksillä parhaat näkymät

Yrityksillä on parhaat näkymät kasvukeskusten ulkopuolisilla alueilla Vakka-Suomessa ja Äänekoskella. Pääkaupunkiseutu kärsii tietotekniikan alan ongelmista.

JANNE NOUSIAINEN

Äänekosken talouden perusta on edelleen metsäteollisuudessa, Ääneseudun kehityksen toimitusjohtaja Jouko Varis sanoo. Taustalla Metsä Fibren Äänekosken sellutehdas.

ÄÄNEKOSKI (MT)
Vakka-Suomi ja Äänekoski ovat ainoat seutukunnat Suomessa, joiden elinkeinoelämä arvioi talouden näkymät tällä hetkellä paljon aikaisempaa paremmiksi.

Uskoa tulevaan riittää, sillä näiden alueiden elinkeinoelämä odottaa ensi vuoden taloustilanteen olevan tätä vuotta parempi, selviää työ- ja elinkeinoministeriön tekemästä elinkeinoelämän tilannekuvasta.

Molemmat alueet ovat maakuntien Suomea, joiden on arvioitu jäävän suurien kasvukeskusten varjoon. Silti ne porskuttavat odotuksissa edellä läheisiä kasvukeskuksia Turkua ja Jyväskylää.

Suurissa kaupungeissa ei samanlaista tulevaisuudenuskoa näy. Esimerkiksi Tampereella ja Oulussa näkymien uskotaan olevan ensi vuonna nykytasolla.

Erääntainen hännänhuippu on pääkaupunki Helsinki. Siellä elinkeinoelämän mielestä tilanne on nyt parempi kuin aiemmin, mutta ensi vuoden odotukset ovat heikot.

Helsingin lisäksi ainoastaan kriisialue Salon ja käsivarren Tunturi-Lapin yritykset arvioivat ensi vuoden tätä vuotta heikommaksi.

Elinkeinoministeri **Jyri Häkämiehen** (kok.) mukaan Helsingin uskon puute johtuu tietotekniikan alan ongelmista.

”Tietotekniikkasektorin ongelmat korostuvat pääkaupunkiseudulla. Muualla maassa tulevaan uskotaan taantuvia teollisuuskaupunkeja myöten”, Häkämies sanoo.

Kovat tavoitteet luovat odotuksia

Helsingin synkeät näkymät johtuvat osaksi korkeista lähtökohdista. Jos yrityksillä on kovat kasvutavoitteet, voivat odotukset heiketä, vaikka yritys vielä porskuttaisi kohtalaisesti.

Mutta parhaitten odotusten alueita ei voi syyttää vaatimattomista tavoitteista.

Vakka-Suomessa sijaitsee kaksi kertaa kertaa peräkkäin Suomen yrittäjäystävällisimmäksi kunnaksi valittu Uusikaupunki. Kaupunkiin rakennetaan soijatehdas ja kaavaillaan etanolitehdasta.

Soijatehdas on noin sadan miljoonan euron investointi ja työllistää 150 henkilöä.

Äänekoski puolestaan on Suomen teollistunein kaupunki, Ääneseudun kehityksen toimitusjohtaja **Jouko Varis** tietää.

”Työpaikoista 41,5 prosenttia on jalostuksessa. Teollisuusyritykset investoivat ja palvelualalle tulee uusia työpaikkoja. Kaupungin elinkeinorakenne on monipuolinen”, Varis kertoo.

Variksen mukaan Keski-Suomessa vain Jyväskylässä ja Äänekoskella on työpaikkojen määrä kasvanut 2000-luvulla.

Yritysten tilanne parantunut

Elinkeinoelämän tilannekuvan perusteella yritysten tilanne on parantunut pääosassa maata, myös Pohjois-Suomessa.

”Esimerkiksi Itä-Lapissa on ihan eri tunnelma kuin aiemmin. Siellä matkailu ja kaivostoiminta ovat muuttaneet kehityksen suuntaa”, Häkämies sanoo.

Haasteita on eniten taantuvista teollisuuden aloista riippuvilla alueilla. Salon rakennemuutoksesta voi tulla erityisen haastava.

AIMO VAINIO

Elinkeinoelämän odotukset

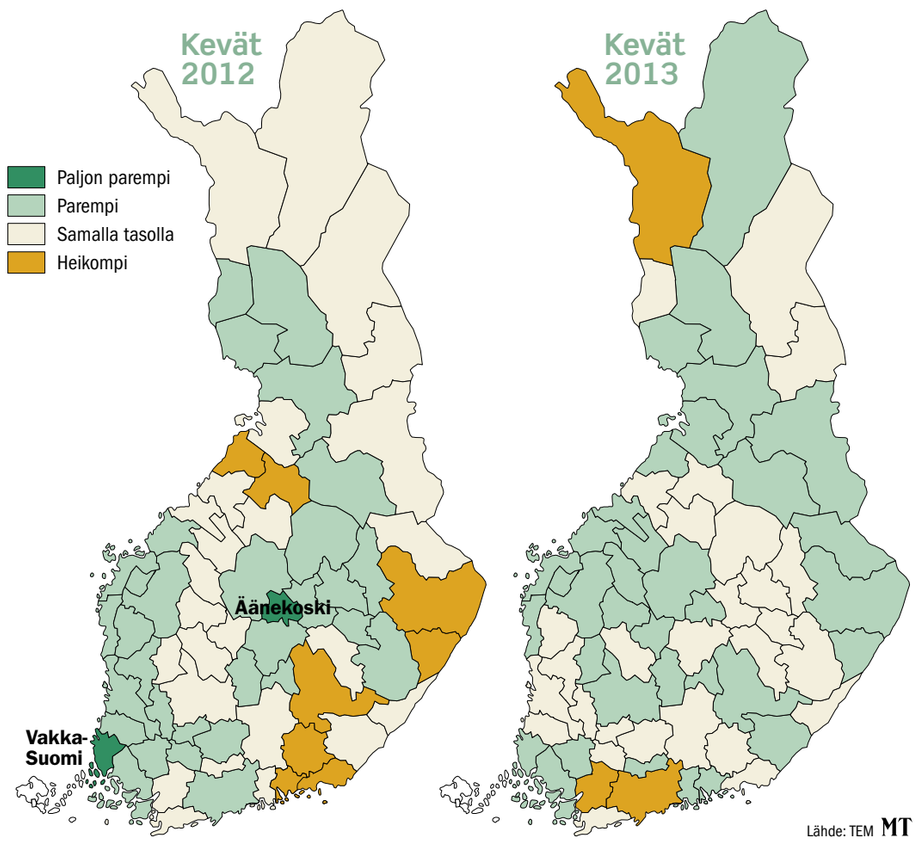

Äänekoski elää puusta

ÄÄNEKOSKI (MT)
M-real lopetti vuodenvaihteessa päällystetyn hienopaperin valmistamisen Äänekoskella. Tehtaalta irtisanottiin 169 henkilöä.

Kaupunki nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi, sillä työpaikkoja katosi pysyvästi yli kaksi prosenttia, yhteensä noin 200.

Kaupunki ei kuitenkaan vaipunut synkkyyteen.

”Tukea tuli heti tuoreeltaan 1,3 miljoonaa euroa. Sitä käytetään yritysten tukemiseen, työvoimakoulutukseen ja infrastruktuurin rakentamiseen yrityksille”, Ääneseudun kehityksen toimitusjohtaja **Jouko Varis** sanoo.

Kunta esimerkiksi rakentaa perusinfrastuktuuria Hirvaskankaalle. Sinne sijoittuu logistiikka- ja palvelualan yrityksiä. Alueelle on tulossa 150 työpaikkaa.

Uudet työpaikat palvelualalle

Paperin valmistuksen loppuminen sai aikaan kerralla muutoksen, joka muuten olisi tapahtunut hitaammin.

Uudet työpaikat syntyvät pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, jotka tuottavat kaupallisia palveluja.

Avoimiin paikkoihin tosin valitaan eri ihmiset, kuin on irtisanottu paperitehtaalta. Varis arvioi, että tehtaalta irtisanotuista 95 jäi lopulta ilman eläkettä tai ei saanut nopeasti uutta työpaikkaa.

Helmikuun lopussa Äänekosken seutukunnan työttömyysaste oli 15,7 prosenttia, kertoo Keski-Suomen työllisyyskatsaus.

Talouden selkäranka on edelleen metsäteollisuudessa.

”Metsä Group tekee Äänekoskella sellua ja kartonkia. Lisäksi täällä on vaneritehdas ja yksityistä puunjalostusta. Metsäteollisuus käyttää 3,2 miljoonaa kuutiota puuta vuodessa. Puun korjuu ja kuljetus työllistää monia yrityksiä.”

Taantumat tuntuvat Äänekoskella, mutta metsäteollisuuden monipuolisuus tasoittaa piikkejä.

Tällä hetkellä porskuttaa kartongin tuotanto ja Metsä Fibre investoi kartonkilinjaan. Toinen suuri investointi on Valtran tehtaan tuotantolinjaan. Sellutehdas on tehnyt ennätystuotoksen kahtena viime vuotena.

Elektroniikka muutti pois 2000-luvun alussa

Paperin valmistuksen loppuminen ei ole ensimmäinen eikä läheskään suurin muutos kaupungin talouselämässä. Paljon suurempi oli elektroniikkateollisuuden kuihtuminen 2000-luvun alussa.

Enimmillään Nokialla ja muilla yrityksillä oli yli 1 000 työntekijää Äänekoskella. Nyt heitä on noin 150.

Yksi jäljellä olevista yrityksistä on Powernet. Sen 50 työntekijää valmistaa teholähteitä entisessä Nokian puhelintehtaassa.

”Ammattitaitoista työvoimaa on tarjolla ja kunta on ollut hyvä vuokraisäntä ja auttanut eteenpäin alkuvaiheessa. Työntekijät myös pysyvät talossa pitkään”, toimitusjohtaja **Kauko Suhonen** kehuu.

Powernet ei suunnittele tuotannon viemistä ulkomaille. Mutta harkitsee myös tarkkaan, kannattaako Äänekoskella laajentaa, vaikka yritys kasvaisi.

”Mietimme, valmistammeko itse vai ostammeko alihankintana joitain tarvitsemiamme osia”, Suhonen sanoo.

Äänekoski sijaitsee noin 40 kilometrin päässä kasvukeskus Jyväskylästä. Työliikenne kulkee aamuisin molempiin suuntiin.

”Pikkuisen enemmän tänne tullaan Jyväskylästä kuin mennään sinne”, Varis sanoo.

AIMO VAINIO

POLITIIKASTA LYHYESTI

Keskusta julkisti kuntavaalitavoitteensa

Keskusta julkisti kuntavaaliohjelmansa luonnoksen tiistaina. Puolue haluaa puolustaa kuntien itsehallintoa ja lähipalveluja. Hallituksen ajaman kuntauudistuksen keskusta haluaa keskeyttää ja aloittaa valmistelun parlamentaariselta pohjalta.

Keskustan mielestä kuntien pitää saada itse päättää, haluavatko ne tehdä kuntaliitoksia vai yhteistyötä muiden kuntien kanssa. Osa kuntien tehtävistä voitaisiin siirtää maakuntien hoidettavaksi.

Reijo Paananen pyrkii SDP:n puoluesihteeriksi

SAK:n viestintäpäällikkö **Reijo Paananen** pyrkii SDP:n puoluesihteeriksi. Paananen oli kisassa mukana myös kaksi vuotta sitten, mutta hävisi Mikael Jungnerille.

Paanasen lisäksi puoluesihteerikisaan ovat ilmoittautuneet Kymen demareiden toiminnanjohtaja **Juha Kähärä**, Pohjanmaan piirihallituksen puheenjohtaja **Arttu Uhlgren** sekä Voionmaan opiston koulutuspäällikkö **Antti Jehkonen**.

Venäjä ja Kiina kasvattavat sotilasmenojaan

Yli vuosikymmenen jatkunut maailman sotilasmenojen kasvu on pysähtynyt.

Tukholman rauhantutkimuslaitoksen Siprin mukaan puolustusbudjetit pysyivät ennallaan tai kutistuivat erityisesti talouskriisin koettelemissa maissa.

Selkeä poikkeus on Siprin mukaan Venäjä, jonka sotilasmenot kasvoivat viime vuonna yli 9 prosenttia.

Myös Kiina kasvattaa yhä puolustusbudjettiaan.

Voimakkaan talouskasvun ansiosta sotilasmenojen osuus maan bruttokansantuotteesta on kuitenkin pysynyt ennallaan.

Presidentti Niinistö valtiovierailulle Ruotsiin

Tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** ja hänen puolisonsa **Jenni Haukio** vierailevat tiistaina ja keskiviikkona Ruotsissa.

Ensimmäisellä valtiovierailullaan Niinistä tapaa muun muassa Ruotsin kuningasparin ja pääministeri **Fredrik Reinfeldtin**.

JAUHIAISEN PUSSISTA

Suomi nousi Britannian ja Ruotsin tasolle

Kotitalouksien kulutusmenot, rakenne ja niiden muutos kuvaavat yhdellä tavalla hyvinvointimme kehitystä.

Yleisesti tunnettua on, että suomalainen hyvinvoinnin taso on kasvanut toisen maailmasodan jälkeen nopeammin kuin lähes minkään muun maan vastaava. Tätä kuvaa muun muassa se, että olimme bruttokansantuotteella mitattuna vuonna 1950 vielä 63 prosenttia Britannian tasosta. Nyt olemme Britannian yläpuolella. Vastaavat luvut Ruotsiin verrattuna olivat 67 prosenttia vuonna 1950 ja 94 prosenttia vuonna 2010.

Oheinen asetelma kertoo hyvinvoinnin kasvun yhdellä tavalla. Vuodesta 1995 vuoteen 2010 kotitalouksien kulutusmenot asukasta kohden ovat kasvaneet peräti 46,3 prosenttia.

Mielenkiintoista on, että pienin kasvu tässä on elintarvikkeiden kohdalla 17,5 prosenttia. Yksi selitys tähän on tietysti se, että ihmisen on aina pitänyt syödä. Vähäinen ei kuitenkaan ole se tosiasia, että maataloustuotteiden hinta on kehittynyt kovin huonosti yleisen hintatason kehityksen kanssa. Sen seuraus taas on toisen värssyn paikka.

Elintarvikkeiden ja muiden välttämättömien hyödykkeiden ohella kulutusta ohjaa elintason nousun myötä tulevat intohimon kohteet. Usein tietysti käy myös niin, että tulotaso ei antaisi ylimääräisille intohimoille mahdollisuutta. Tällöin luotolla elämisen tahto ja tämän tahdon salliva luotottaja antaa tilaa epäterveeseen kulutuksen kasvuun. Koko Kreikan taloushan on tästä loistavin esimerkki. Islanti taas oli.

Terveysmenojen asukasta kohden tapahtunut tuplaantuminen selittyy niin ikärakenteen muutoksella kuin koko lääkintähuollon rakennemuutoksella. Yhä useampi suuntaa askeleensa niin hammas- kuin muussakin kehonsa ja mielensä huollossa julkisen palvelun sijasta yksityisen tarjonnan piiriin.

Tietoliikenteen osuuden kasvu kuvaa hyvin elämän virtualisoitumista, asumiskulujen kasvu taas niin asumisen tason nousua (muun muassa vapaa-ajan asumisen räjähdysmäinen kasvu) kuin asumiseen liittyvien kulujen kasvuakin. Mielenkiintoista on, että asumisen samoin kuin liikenteen kulujen kasvuun valtiovalta on veroratkaisuillaan antanut voimakkaan sysäyksen.

Oheista taulukkoa tarkasteltaessa on syytä huomata se, että mainittuihin menoihin eivät sisälly verovaroin saatavat ilmaispalvelut. Tämä selittää tietysti niin koulutuksen kuin terveydenkin vähäisen osuuden kulutusmenoissamme.

PAAVO JAUHAINEN

Paavo Jauhiainen on eläkkeellä oleva yritysjohtaja, joka tarkastelee talouden tunnuslukuja MT:ssa keskiviikkoisin.

Yksityiset kulutusmenot Suomessa

Prosentuaalisen kasvun mukaisessa järjestyksessä

	Menot/asukas, euroa v. 1995*	v. 2010	Muutos/asukas euroa	%
Terveys	34	68	34	100,7
Tietoliikenne	16	32	16	97,8
Sisustus, kotitalousvälineistö ja kodinhoito	44	78	34	78,0
Vaatteet ja jalkineet	46	73	28	60,5
Asuminen, vesi, sähkö, kaasu ja muut polttoaineet	245	391	146	59,6
Virkistys ja kulttuuri	105	166	61	57,9
Muut tavarat ja palvelut	94	134	40	42,3
Koulutus	5	6	2	35,2
Hotellit, kahvilat ja ravintolat	70	92	22	32,0
Liikenne	122	160	38	31,3
Alkoholijuomat ja tupakka	61	75	13	21,4
Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat	153	180	27	17,5
Yhteensä	**994**	**1 454**	**460**	**46,3**
Asukasluku	5 089 739	5 375 276		

* vuoden 2010 rahassa (muunto elinkustannusindeksin mukaan)